

Täysistunto

Perjantai 10.4.2026 klo 13.00—13.14

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 31/2026 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 2/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.02 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Vaikka käsiteltävänä oleva esitys on teknisluonteinen, sitä voidaan tarkastella myös kokonaisturvallisuuden näkökulmasta, ja mielestäni se on tässä ajassa perusteltua. Kyseessä oleva hallituksen esitys on luonteeltaan rajattu ja välttämätön mutta juuri siksi myös tärkeä. Nyt korjaamme luonnonmukaisesta tuotannosta annettuun lakiin jääneen asiavirheen, joka syntyi aluehallintouudistuksen yhteydessä. Laista puuttuu tällä hetkellä maininta Ruokavirastosta valtuutetun tarkastajan toimeksiannon antajana, vaikka Ruokavirasto toimii lain mukaan luonnonmukaisen tuotannon virallisena valvontaviranomaisena. Luonnonmukaisen tuotannon valvonta on osa elintarviketurvallisuutta, joka puolestaan on keskeinen osa huoltovarmuutta ja kansalaisten luottamusta viranomaisiin. Kun valvontaa koskevassa lainsäädännössä on epäselvyyksiä, toimivaltuuksista syntyy turhaa epävarmuutta. Se ei näy vain viranomaisille vaan myös tuottajille ja koko elintarvikeketjulle. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

13.04 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa herra puhemies! On hyvä ja hieno asia, että tämä edellisessä lainuudistuksessa lakipakettiin jäänyt virhe nyt nopeasti korjataan ja saatetaan lainsäädäntö oikealle tolalle. Tämä lakimuutos, joka tässä nyt on käsittelyssä, on erittäin tekninen ja muodollinen. Mutta tässä yhteydessä en malta olla toteamatta, että ensi kerran, kun luomulainsäädäntöä avataan ja varsinkin valvontaan liittyviä asiakohtia käsitellään, on syytä tarkastella erittäin kriittisesti luomuvalvontojen maksuja. Tällä hetkellä luomuvalvontamaksut ovat nousseet erittäin korkealle tasolle. Ne ovat aikaperusteisia, tilakoot ovat kasvaneet, byrokratia on kasvanut, valvontoihin menee yhä enemmän aikaa, ja niistä koituva kustannus viljelijöille alkaa olla kohtuuttomalla tasolla. Eli tulevissa lakiuudistuksissa, ovat ne sitten teknisiä tai laajempia, tätä valvontamaksujen kohtuullistamista tulisi kylä miettiä ja sitä tulisi kohtuullistaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: — Kiitoksia. Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

13.05 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä kysymyksessä on siis se, että esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luonnonmukaisesta tuotannosta annettua lakia. Esityksen mukaan valtuutettua tarkastajaa koskevaa säännöstöä muutettaisiin siten, että valtuutetun tarkastajan toimeksiannon voisi tehdä Ruokavirasto tai elinvoimakeskus, kun voimassa olevan lain mukaan toimeksiannon voi tehdä vain elinvoimakeskus. Eli siltä osin hyvin selkeä esitys ja päätös. Ja todettakoon vielä se, että maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsenenä voin sanoa sen, että tämä esitys oli yksimielinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kangas, olkaa hyvä.

13.05 **Antti Kangas ps:** Arvoisa puhemies! Kuten edellisissä puheenvuoroissa on todettu, tämä on varsin tekninen muutos ja selkeytys, eikä siinä ollut minkäänlaista riitaa missään vaiheessa käsittelyä, vaan tämä on välttämätöntä lainsäädäntöä.

Edustaja Viljanen nosti erittäin tärkeän sivuhuomion esiin eli luomuvalvontamaksut ja ylipäänsä byrokratiaan menevät kustannukset viljelijöille. Tässä lakiuudistuksessa ei ollut mahdollisuuksia lähteä puuttumaan tähän asiakohtaan, mutta seuraavissa uudistuksissa on äärimmäisen tärkeää, että byrokratiakustannukset tuottajan suuntaan ovat kohtuullisia. Luomuvalvonta onkin monessa muussa maassa toteutettu huomattavasti kevyemmin. Suomessa käytännössä toimijana on ProAgria koneistonsa kautta, kun muissa maissa yksityiset elinkeinonharjoittajat, yksityiset toimijat ovat voineet rekisteröityä tähän luomusertifikaatin valvontaan. Tämänkaltaista toimintatapaa olisi syytä jatkossa myös Suomessa harmitella. Se ei vaarantaisi luomusertifikaatin olemassaoloa eikä mitään muutakaan, elintarviketurvallisuutta tai vastaavaa, mutta saattaisi alentaa valvontamaksuja merkittävästikin ja tuoda uutta, tervettä kilpailua alalle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kemppi, olkaa hyvä.

13.07 **Hilkka Kemppi kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämä on todellakin varsin tekninen muutos, yhden sanan muutos, joten esitystä tuen vahvasti, eikä se ole aiheuttanut talossa kummempia keskusteluita.

Mutta haluan tukea tätä edustaja Viljasen esiin tuomaa näkökulmaa siitä, että luomuvalvontamaksuja tulisi kohtuullistaa. Toisaalta nostan esiin myös sen, että luomutuotantohan hyötyy esimerkiksi silloin, kun lannoitteiden hinnat kohoavat voimakkaasti. Samanlainen tilanne nähtiin vaikka energiakriisin aikana edellisellä hallituskaudella, ja luomuhan siitä hyötyi, koska lannoitteita pystyttiin eri tavalla järjestelemään ja luonnonmukainen tuotantotapa tuki vähän erilaista kustannusrakennetta. Eli ajattelen, että luomussa on myös kustannushyötyjä sellaisilla hetkillä, kun tuotanto on muuten kriisissä, ja toivon, että luomutuotantoa saataisiin tuettua sillä, että nämä luomuvalvontamaksut pidettäisiin kohtuullisina. Nimittäin me tarvitsemme luomua osana meidän tuotantoa. Se ehdottomasti tukee luonnon monimuotoisuutta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2026 vp

13.08 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Oikeastaan tämän puheenvuoron otin sen takia, että tässä salissa aika usein kuulee, että ei virheitä koskaan myönnetä ja aina syytellään toisia hallituksia, edeltäjiä tai tulleita ja joskus jopa tulevia. Tässä on esimerkki siitä, että virheet myönnetään ja niitä ollaan valmiita korjaamaan, eli tämä on hyvin tekninen virhe. Jäin tuossa miettimään, oliko se kuitenkin edellinen hallitus, joka tämän virheen teki, ja me korjaamme, vai oliko se niin, että tämä alkukaudesta tehtiin. Mutta joka tapauksessa eduskunnassa pystytään tällaisia korjauksia tekemään.

Toinen, mikä innoitti puheenvuoron käyttämään, oli tietysti sosiaalidemokraattien edustaja Suhosen puheenvuoro. Oli mukava kuulla, että edes joskus SDP tukee hallitusta ja tehdään yksimielisiä esityksiä. [Timo Suhosen välihuuto] Tämä on hyvä korjaus ja tarpeellinen korjaus.

Perussuomalaisten edustaja Kangas hyvin kuvasi tätä kokonaisuutta, ja kyllä yhdyn keskustan edustaja Viljasen huomioihin myös luomuviljelyn kustannuksista ja siihen liittyvästä hallinnosta. Hän tietää tämän kentän hyvin ja nosti aivan oleellisen asian esille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

13.09 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Niin kuin tässä on kuultu useasti, tämä on todellakin tekninen esitys.

Miksi ajattelin puhua: Tässä keskustelussa otettiin esille luomuvälvontamaksu ja sen kohtuullistaminen, kuten edustaja Kangas tätä ehdotti. Todellakin tämmöinen luomuvälvontamaksu saattaa joillekin pienille toimijoille olla kohtuuton, kun siinä on se vuosittainen osa — jos oikein katsoin, niin kaksisataakolmekymppiä tällä hetkellä on maksun taso ja sitten satakuusikymppiä alkavalta puolelta tunnilta on tämä tuntiveloitus. Eli tästä saattaa tulla todellakin vuosittaisia isojakin kustannuksia pienehköille luomutuottajille, ja olisikin syytä, että jollain lailla kevennettäisiin näitä maksutasoja, jos se vaan mahdollista on.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kangas, olkaa hyvä.

13.10 **Antti Kangas ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on ihailtava yksimielisyys tästä luomubyrokratian keventämisestä ja kustannuksien laskemisesta tuottajien kannalta. Tällä hallituskaudella tuskin ihmeisin enää pystytään luomubyrokratian osalta, ja se on hyvin vahvasti EU:sta säänneltyä. Suomessa luomusäädäntöä pidetään enemmän lain vaatimuksen tasolla, kun taas muualla se on enemmän sertifiointityyppinen ratkaisu. Meidän pitäisikin tarkastella jatkossa meidän kotimaisen luomulainsäädännön osalta sitä, kuinka paljon se eroaa EU:n minimitasosta. Useat tuottajat ovatkin eronneet luomutuotannosta, luomuserifioinnista, sen takia, että byrokratia käy yksinkertaisesti liian raskaaksi. Siementuotanto täällä pohjoisissa olosuhteissa on haastavaa, ja moni, moni muukin asia haastaa luomutuotannon. Luomu kuitenkin silloin, kun se toimii, varsinkin sekatiiloilla on huoltovarmuuden kannalta toimiva tapa toimia. Siellä on ravinnekierto tilan sisällä. Siellä pystytään huomattavasti vähemmällä fossiilisilla panoksilla tuottamaan ruokaa. Nyt, kuten nähdään, tässä Hormuzinsalmen kriisissä tällaiset kyvykkyydet ja osaaminen saattavat olla hyvinkin arvokkaita kansakunnalle, mutta sitä ei saisi byrokratialla pilata. Ehkä seuraava hallitus pystyykin hallitusohjelmassaan puuttamaan tähän luomun ylimääräiseen byrokratiaan ja sen raskauteen. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2026 vp

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 31/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.